

445

D E K R E T

z dnia 26 października 1950 r.

o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 21 lipca 1950 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 271)—Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się do należności świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w postępowaniu przed sądami oraz innymi władzami i organami wymiaru sprawiedliwości, jeżeli szczególne przepisy ustawowe nie stanowią inaczej.

2. Przez oznaczenie „sąd“ w dalszych przepisach rozumie się sąd, władzę lub organ, które dokonują odnośnej czynności urzędowej.

Należności świadków.

Art. 2. 1. Świadcowi na jego żądanie może być przyznane odszkodowanie za zarobek utracony z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu.

2. Wynagrodzenie za utracony zarobek przyznaje się świadkowi w wysokości udowodnionej przeciętnego jego dziennego zarobku, jednak nie wyżej niż 1.000 zł dziennie.

Art. 3. 1. Świadek zamieszkały w miejscowości oddalonej ponad 10 km od miejsca wykonywania czynności urzędowej, do której został wezwany, może żądać wypłaty mu strawnego i zwrotu kosztów podróży od miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności i z powrotem.

2. Sąd może przyznać zwrot kosztów podróży świadkowi zamieszkałemu bliżej niż 10 km, wszakże w odległości nie mniejszej niż 4 km od miejsca wykonywania czynności urzędowej, jeżeli przemawiają za tym względy słuszności.

3. Strawne wypłaca się świadkowi w wysokości 300 zł dziennie w przypadku, jeżeli pobyt w sądzie i podróże w obie strony łącznie trwały ponad 12 godzin.

Art. 4. 1. Za koszty podróży uznaje się koszty przejazdu środkiem transportu masowego (koleją, autobusem itp.) w klasie najniższej, w braku zaś takiego środka — koszty przejazdu najtańszym z dostępnych środków lokomocji.

2. W przypadku gdy kilku świadków korzystało z jednego pojazdu na wspólny koszt, przyznaje się każdemu z nich część kosztów na niego przypadającą.

Art. 5. Świadcowi, jeżeli nie zostanie on zwolniony przez sąd w dniu, na który został wezwany, służy także prawo do zwrotu poniesionych faktycznie kosztów noclegu w wysokości do 300 zł za nocleg.

Art. 6. 1. Prawo do żądania należności przewidzianych w art. 2 — 5 służy osobie wezwanej w charakterze świadka, jeżeli się stawiła, choćby przesłuchana nie została.

2. W przypadkach, gdy osoba uprawniona do otrzymania należności przewidzianych art. 2 — 5 będzie wezwana w charakterze świadka w kilku sprawach na ten sam dzień, natenczas przyznaje się jej te należności tylko raz.

3. Świadcowi, którzy zgłosili się bez wezwania sądu, należności przewidziane w art. 2 — 5 mogą być przyznane tylko w przypadku, jeżeli zostali przez sąd przesłuchani.

Art. 7. 1. Sąd może przyznać należności określone w art. 3—6 także osobie towarzyszącej świadkowi, jeżeli świadek ze względu na stan zdrowia nie mógł przybyć do sądu bez opieki osoby mu towarzyszącej.

2. W warunkach przewidzianych w ust. 1 sąd może przyznać zwrot kosztów przejazdu odpowiednim w danym przypadku środkiem transportu także osobom zamieszkałym bliżej niż 4 km od miejsca wykonywania czynności urzędowej.

Art. 8. Przepisów art. 2 — 7 nie stosuje się do świadków pozostających w czynnej służbie państwowej, cywilnej lub wojskowej, jeżeli powołani zostali do zeznawania w związku z pełnieniem służby. W tych przypadkach świadkowi służy prawo do należności przewidzianych w obowiązujących przepisach dla pracowników państwowych w razie pełnienia czynności poza zwykłym miejscem służbowym.

Należności biegłych (tłumaczy).

Art. 9. 1. Biegłemu (tłumaczowi) powołanemu przez sąd służy prawo do wynagrodzenia za wykonaną pracę.

2. Biegłemu (tłumaczowi) wezwanemu do sądu w razie nieskorzystania przez sąd z jego usług służy prawo do wynagrodzenia za utracony z powodu stawiennictwa zarobek.

3. Biegłemu (tłumaczowi) powołanemu poza miejscowość jego zamieszkania służy prawo do diet oraz do zwrotu kosztów przejazdów i noclegów.

4. W razie wezwania biegłego (tłumacza) w kilku

sprawach na ten sam dzień należności przewidziane w ust. 3 przyznaje się tylko raz.

Art. 10. 1. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa sąd, uwzględniając wymagane od biegłego kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii nakład pracy i poświęcony czas, a także w miarę potrzeby pokrycie wydatków niezbędnych do wykonania zleconej pracy.

2. Jeżeli do określenia wynagrodzenia za pracę danej specjalności ustalone są normy urzędowe, należy biegłym przyznawać wynagrodzenie stosownie do tych norm.

3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów i innymi właściwymi ministrami w razie braku norm przewidzianych w ust. 2 może ustalać taryfy wynagrodzenia biegłych dla poszczególnych ich kategorii, bądź dla poszczególnych rodzajów postępowania sądowego.

Art. 11. 1. Wynagrodzenie za utracony zarobek wezwanemu do sądu biegłemu w razie nieskorzystania z jego usług przyznaje się przy uwzględnieniu kwalifikacji biegłego, stosowanych w jego zawodzie norm wynagrodzenia i czasu zużytego w związku z wezwaniem, jednak w wysokości nie wyższej niż 1.500 zł za dobę.

2. Przepisy art. 9 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 12. Diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów przyznaje się biegłemu w wysokości i na zasadach obowiązujących dla sędziów w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym.

Należności strony.

Art. 13. W przypadkach, gdy obowiązujące przepisy przewidują przyznanie stronie należności z tytułu jej udziału w postępowaniu sądowym należności te przyznaje się stronie w wysokości przewidzianej dla świadków.

Postępowanie.

Art. 14. 1. Świadkowie i biegli (tłumacze) powinni zgłosić żądanie przyznania im przypadających należności po wykonaniu swego obowiązku w tym samym

dniu, a jeżeli byli wezwani na rozprawę najpóźniej najazutrz po zakończeniu rozprawy.

2. Osoby, które nie zgłosiły żądania w terminie zastrzeżonym w ust. 1, tracą prawo do wynagrodzenia. Osoby wezwane powinny być o tym uprzedzone.

Art. 15. 1. Należności świadków, biegłych (tłumaczy) i stron przyznaje i ustala sąd, a na rozprawie przewodniczący kompletu orzekającego. W przypadkach zgłoszenia żądania po zamknięciu rozprawy należności może przyznać i ustalić także kierownik sądu.

2. Przyznaną należność należy wypłacić niezwłocznie, w razie niemożności niezwłocznej wypłaty — należność przekazuje się pocztą bez obciążenia opłatą pocztową świadka, biegłego (tłumacza) lub strony.

Przepisy końcowe.

Art. 16. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów i innymi właściwymi ministrami może w drodze rozporządzeń zmieniać wysokość należności lub ich najwyższego wymiaru przewidzianego w art. 2 ust. 2, art. 3 ust. 3, art. 5 i art. 11.

Art. 17. 1. Uchyła się:

- 1) art. 449 — 454 kodeksu postępowania karnego,
- 2) art. 47 przepisów o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 70, poz. 382 i z 1947 r. Nr 24, poz. 95),
- 3) art. 135 prawa o sądach ubezpieczeń społecznych z dnia 25 lipca 1939 r. (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 71, poz. 476 i z 1946 r. Nr 12 poz. 76).

2. W art. 292 i w art. 301 kodeksu postępowania cywilnego oraz w art. 285 i 295 § 1 prawa o sądach ubezpieczeń społecznych skreśla się zdanie drugie.

Art. 18. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 19. Dekret wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*